

872.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O KOOPERATIVAMA

Proglašavam **Zakon o kooperativama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na petoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 16. jula 2015. godine.

Broj: 01-707/2

Podgorica, 24. jula 2015. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na petoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 16. jula 2015. godine, donijela je

ZAKON
O KOOPERATIVAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način osnivanja kooperativa, sticanje i prestanak statusa člana kooperative, upravljanje kooperativom i druga pitanja od značaja za rad kooperativa.

Pojam kooperative i člana kooperative

Član 2

Kooperativa je pravno lice koje predstavlja dobrovoljan oblik udruživanja i organizovanja fizičkih i pravnih lica (u daljem tekstu: članovi kooperative) u cilju ostvarivanja ekonomskih i drugih interesa.

Član kooperative je fizičko ili pravno lice koje je osnivač kooperative i koje posluje pretežno posredstvom kooperative, prodaje svoje proizvode i/ili usluge, nabavlja proizvode, koristi usluge potrebne za obavljanje svoje djelatnosti, ili na drugi način neposredno učestvuje u obavljanju djelatnosti radi kojih je kooperative osnovana.

Vrste kooperativa

Član 3

Kooperative se mogu osnivati kao:

- agro-kooperative (ratarska, povrtarska, voćarska, vinogradarska, stočarska, i slično);
- kooperative za doradu i preradu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (mljekarska, sirarska, vinarska, mlinarska, uljarska i slično);
- pčelarske kooperative;

- ribarske kooperative;
- kooperative za organizovanje i razvoj seoskog turizma i domaće radinosti;
- kooperative za sakupljanje, doradu i preradu ljekovitog bilja i šumskih plodova;
- drvoprerađivačke kooperative; i
- druge kooperative u oblasti poljoprivrede.

Kooperative iz stava 1 ovog člana osnivaju se radi organizovanja proizvodnje na gazdinstvima kooperative i članova kooperative, proizvodnje, prerade i prodaje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda kooperative i članova kooperative, snabdijevanja reprodukcijom materijalom, energijom, sredstvima za proizvodnju, djelovima za poljoprivrednu mehanizaciju i drugom robom, vršenje prometa roba kooperative i članova kooperative.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na druge vrste kooperativa ili zadruga (stambene, potrošačke, studentske, omladinske, zdravstvene).

Principi osnivanja i poslovanja kooperative

Član 4

Kooperativa se osniva i posluje u skladu sa sljedećim principima:

1) dobrovoljno i otvoreno članstvo prema kojem su kooperative dobrovoljne organizacije, otvorene za sva zainteresovana lica, koja mogu da koriste njene usluge i koja su spremna da prihvate odgovornost članstva, bez obzira na polne, socijalne, rasne, političke, vjerske i druge razlike;

2) demokratska kontrola koja se ostvaruje kroz jasna, demokratska pravila organizovanja, poslovanja i kontrole rada kooperative od strane njenih članova i mogućnosti da svi članovi aktivno učestvuju u procesu donošenja odluka;

3) ekonomsko učešće kooperanata prema kojem kooperanti ravnopravno doprinose kapitalu kooperative i njime upravljaju;

4) autonomija i nezavisnost kooperative kojim se obezbjeđuje samostalnost kooperative;

5) obrazovanje, obuka i informisanje kooperanata prema kojem je obaveza kooperative da na isti način ponudi obrazovanje i obuku;

6) saradnja sa drugim kooperativama kojim se obezbjeđuje nesmetana saradnja sa drugim kooperativama, povezivanje i udruživanje u regionalne, nacionalne i međunarodne organizacije;

7) čuvanje poljoprivrednih resursa prema kojem se ostvaruje jačanje svijesti o poljoprivrednim resursima i metodama koji će doprinijeti održivom razvoju.

Posebna zaštita

Član 5

Kooperativa uživa posebnu zaštitu države i jedinica lokalne samouprave u obavljanju njene pretežne djelatnosti.

Posebna zaštita iz stava 1 ovog člana ogleda se u mjerama agrarne i ekonomske politike, poreske politike, davanja olakšica i mogućnosti osnivanja posebnih fondova (fondacija) za razvoj kooperativa od strane jedinica lokalne samouprave i/ili države.

Sticanje svojstva pravnog lica

Član 6

Kooperativa stiče svojstvo pravnog lica upisom u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS).

Kooperativa se ne može organizovati kao privredno društvo, ili kao drugi oblik organizovanja, niti se može spojiti sa privrednim društvom ili drugim pravnim licem koje nije kooperativa.

Kooperativa ne može biti osnivač, niti član drugog pravnog lica.

Istupanje kooperative

Član 7

Kooperativa istupa u pravnom prometu u skladu sa osnivačkim aktom.

Kooperativa može da obavlja poslove za druga lica, poljoprivredne proizvođače koji nijesu članovi kooperative, a koji posluju posredstvom kooperative (u daljem tekstu: kooperanti), ako je to u interesu članova kooperative, na način i u obimu kojim se ne dovodi u pitanje ostvarivanje osnovnih ciljeva kooperative.

II. OSNIVANJE KOOPERATIVE

Član 8

Kooperativa se osniva na neodređeno vrijeme, osim ako osnivačkim aktom nije određeno da se osniva na određeno vrijeme ili za izvršavanje određenog posla.

Najmanji broj osnivača kooperative

Član 9

Osnivači kooperative mogu biti fizička lica koja su upisana u registar poljoprivrednih proizvođača u skladu sa zakonom i/ili pravna lica registrovana u CRPS za obavljanje poljoprivredne proizvodnje ili prerade poljoprivrednih proizvoda.

Najmanji broj osnivača kooperative je pet.

Minimalni novčani ulog i osnovni kapital

Član 10

Osnivači kooperative mogu u kooperativu ulagati novčani i nenovčani ulog.

Nenovčanim ulogom smatraju se stvari i prava izražena u novčanoj protivvrijednosti.

Minimalni novčani ulog za osnivanje kooperative je 200 eura.

Vrijednost uloga članova kooperative revalorizuje se godišnje.

Osnovni kapital

Član 11

Ulozi članova kooperative čine osnovni kapital kooperative.

Član kooperative stiče udio u osnovnom kapitalu kooperative srazmjerno vrijednosti uloga, odnosno srazmjerno revalorizovanoj vrijednosti uloga.

Povećanje uloga

Član 12

Članovi kooperative mogu povećati ulog u kooperativu.

Način povećanja uloga uređuju se ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative.

Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala

Član 13

Osnovni kapital kooperative može se uvećati ulozima novih članova kooperative, uvećanjem uloga postojećih članova kooperative ili pretvaranjem neraspoređene dobiti ili raspoloživih rezervi u osnovni kapital.

O povećanju osnovnog kapitala kooperative pretvaranjem neraspoređene dobiti ili raspoloživih rezervi odlučuje skupština kooperative.

Osnovni kapital kooperative može se smanjiti odlukom skupštine kooperative, do iznosa utvrđenog zakonom i pravilima poslovanja kooperative.

Osnivačka skupština

Član 14

Kooperativa se osniva na osnivačkoj skupštini.

Osnivačka skupština može se održati i punovažno odlučivati, ako osnivačkoj skupštini prisustvuju svi osnivači ili njihovi ovlašćeni predstavnici.

Osnivačka skupština donosi odluke većinom glasova ukupnog broja osnivača.

Na osnivačkoj skupštini, većinom glasova prisutnih osnivača bir se predsjedavajući koji vodi osnivačku skupštinu, usvaja se osnivački akt, donose pravila poslovanja kooperative i vrši izbor organa kooperative.

Zapisnik

Član 15

Na osnivačkoj skupštini vodi se zapisnik.

Zapisnik se vodi u knjizi zapisnika, i naročito sadrži: vrijeme i mjesto održavanja osnivačke skupštine, podatke o članovima kooperative iz ugovora o osnivanju kooperative, ukupan osnivački kapital, vrstu i vrijednost uloga svakog člana kooperative, datum do kada treba izvršiti uplatu, odnosno unošenje uloga, odnosno članarine svakog člana kooperative, odluku o donošenju pravila poslovanja kooperative i odluku o izboru organa kooperative.

Osnivački akt kooperative

Član 16

Osnivački akt kooperative je ugovor o osnivanju.

Ugovor o osnivanju kooperative sadrži:

- naziv (poslovno ime) i sjedište kooperative;
- ime i prezime, adresu i jedinstveni matični broj za fizička lica-osnivače, odnosno naziv, sjedište i PIB za pravna lica-osnivače, a za strana lica ime i prezime, adresu, broj pasoša i zemlju izdavanja;
- pretežnu djelatnost kooperative;
- ime lica koje će zastupati kooperativu u osnivanju;
- iznos i vrstu uloga svakog člana kooperative;
- način i rok uplate osnivačkog uloga;
- iznos ukupnog novčanog uloga i vrijednost ukupnog osnovnog kapitala;
- odgovornost članova kooperative za obaveze kooperative;
- rok u kome su osnivači dužni da sazovu osnivačku skupštinu, kao i način donošenja odluka i druga pitanja od značaja za osnivanje i poslovanje kooperative.

Ugovor o osnivanju sačinjava se u pisanoj formi koji potpisuju osnivači.

Pravila poslovanja kooperative

Član 17

Pravila poslovanja kooperative sadrže:

- naziv (poslovno ime) i sjedište kooperative
- djelatnost kooperative;
- uslove, način sticanja i prestanka statusa kooperanata;
- vrstu i iznos uloga koji upisuju članovi kooperative, rok uplate uloga i unošenje sredstava;
- visinu i način uplate članarine;
- prava i obaveze članova kooperative;
- principe poslovanja kooperative;
- način zastupanja i predstavljanja članova kooperative;
- odgovornost članova za obaveze kooperative;
- način raspodjele dobiti i pokrivanja gubitaka u poslovanju kooperative;
- iznos dijela dobiti koji će se raspoređivati u obavezni rezervni fond i druge fondove;
- način izbora, opoziva i djelokrug organa kooperative;
- način odlučivanja skupštine kooperative, izbor, opoziv, prava i obaveze predstavnika članova kooperative i zaposlenih u kooperativi ako skupštinu kooperative čine predstavnici članova kooperative i zaposleni u kooperativi;
- način utvrđivanja iznosa i povraćaj uloga u slučaju prestanka statusa člana kooperative, odnosno prestanka rada kooperative;
- odgovornost kooperative u pravnom prometu sa trećim licima;
- način vođenja knjige članova kooperative i kooperanata;
- način izbora nezavisnog revizora;
- način obavještanja članova kooperative, kooperanata i zaposlenih o čuvanju poslovne tajne kooperative;
- obaveze članova kooperative nakon istupanja iz kooperative;
- način saradnje i edukovanja članova kooperative i kooperanata;
- način donošenja opštih akata kooperative;
- razloge za prestanak rada kooperative; i
- druga pitanja od značajna za poslovanje kooperative.

Upis u CRPS

Član 18

Kooperativa se smatra osnovanom upisom u CRPS.

Upis u CRPS vrši se podnošenjem prijave u roku od 30 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.

Uz prijavu za upis u CRPS prilaže se:

- ugovor o osnivanju;
- pravila poslovanja kooperative;
- zapisnik sa osnivačke skupštine, potpisan od strane svih osnivača kooperative;
- dokaz o izvršenoj uplati ili unošenju osnivačkih uloga, odnosno dijela osnivačkog uloga u skladu sa osnivačkim aktom.

Poslovno ime kooperative

Član 19

Kooperativa posluje pod poslovnim imenom.

Poslovno ime kooperative je ime pod kojim posluje kooperativa i koje obavezno sadrži oznaku "kooperativa", naziv, vrstu i sjedište kooperative.

Kooperativa pored punog poslovnog imena u pravnom prometu može koristiti skraćeni naziv, u skladu sa ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative.

Sjedište kooperative

Član 20

Sjedište kooperative je mjesto u kojem se obavlja djelatnost kooperative.

Sjedište kooperative utvrđuje se ugovorom o osnivanju.

Ukoliko se djelatnost kooperative obavlja u više mjesta, sjedište kooperative je mjesto u kojem se nalazi sjedište njene uprave.

Odgovornost kooperative

Član 21

Kooperativa u pravnom prometu odgovara za svoje obaveze cjelokupnom imovinom.

Za obaveze koje se ne mogu namiriti iz imovine kooperative odgovaraju članovi kooperative solidarno, do iznosa svog uloga, ako ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative, nije drugačije određeno.

Kooperativa ne odgovara za obaveze članova kooperative.

III. STICANJE I PRESTANAK STATUSA ČLANA KOOPERATIVE

Sticanje statusa člana kooperative

Član 22

Osnivači kooperative stiču status člana kooperative osnivanjem kooperative.

Status člana kooperative nakon njenog osnivanja, stiče se pristupanjem na osnovu zahtjeva, potpisivanjem pristupne izjave i unošenjem uloga u kooperativu.

Odlučivanje po zahtjevu za pristupanje

Član 23

Odluku po zahtjevu iz člana 22 stav 2 ovog zakona donosi organ kooperative određen pravilima poslovanja kooperative.

Organ iz stava 1 ovog člana dužan je da odluku po zahtjevu za pristupanje donese najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Nakon prijema odluke o prihvatanju zahtjeva za prijem u kooperativu, podnosilac zahtjeva dužan je da u ostavljenom roku potpiše pristupnu izjavu.

Podnosilac zahtjeva čiji je zahtjev odbijen ima pravo žalbe skupštini kooperative, u roku od sedam dana od dana prijema odluke o odbijanju zahtjeva.

Skupština kooperative dužna je da donese odluku po žalbi iz stava 4 ovog člana najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Odluka iz stava 5 ovog člana je konačna.

Prava i obaveze člana kooperative

Član 24

Član kooperative ima pravo:

- da koristi usluge i sredstva kooperative u skladu sa zajedničkim interesom;
- na dio ostvarene dobiti kooperative, srazmjerno vrijednosti svojih poslova sa kooperativom, odnosno na osnovu proporcionalno unijetog uloga u kooperativu;
- na srazmjeran dio preostalog kapitala u slučaju likvidacije kooperative.

Obaveze člana kooperative su:

- da aktivno i slobodno učestvuje u radu i poslovanju kooperative;
- da poštuje pravila poslovanja kooperative, druga opšta akta, odluke organa kooperative bez obzira da li je glasao za njih ili ne;
- da se uzdrži od bilo kakve aktivnosti štetne po ciljeve i svrhu poslovanja kooperative;
- da uplati ulog ili članarinu na koju se obavezao.

Prestanak statusa člana kooperative

Član 25

Status člana kooperative prestaje: istupanjem, isključenjem ili smrću člana kooperative, prenosom uloga na drugog člana i prestankom rada kooperative.

Istupanje iz kooperative

Član 26

Član kooperative može da istupi iz kooperative na osnovu pisane izjave o istupanju.

Status člana kooperative iz stava 1 ovog člana, prestaje danom kada kooperativa primi pisanu izjavu člana kooperative o istupanju iz kooperative, pod uslovom da član kooperative nema neizmirenih obaveza prema kooperativi, odnosno pravnom licu sa kojim je u dužničko-povjerilačkom odnosu posredstvom kooperative.

Ako član kooperative ima dospjele, a neizmirene obaveze prema kooperativi, odnosno pravnom licu sa kojim je u dužničko-povjerilačkom odnosu, status člana kooperative prestaje izmirenjem tih obaveza.

Isključenje iz kooperative

Član 27

Član kooperative može biti isključen iz kooperative iz razloga utvrđenim pravilima poslovanja kooperative.

Odluku o isključenju člana kooperative donosi organ određen pravilima poslovanja kooperative.

Odluka o isključenju mora biti obrazložena.

Protiv odluke iz stava 2 ovog člana može se izjaviti žalba organu određenom pravilima poslovanja kooperative u roku od sedam dana od dana prijema odluke.

Organ iz stava 4 ovog člana dužan je da odluku po žalbi donese u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Odluka iz stava 5 ovog člana je konačna.

Nasljeđivanje statusa kooperanta

Član 28

Nasljednici umrlog člana kooperative mogu steći status člana, sa pravima i obavezama umrlog člana kooperative, na osnovu pisanog zahtjeva, ukoliko ispunjavaju uslove za sticanje statusa člana kooperative.

Lica iz stava 1 ovog člana stiču status člana kooperative na osnovu odluke koju donosi organ određen pravilima poslovanja kooperative.

U slučaju kada nasljednici umrlog člana kooperative ne žele da steknu status člana ili ne ispunjavaju uslove za sticanje statusa člana kooperative, imaju pravo na isplatu revalorizovanog uloga umrlog člana kooperative.

Prestanak prava i obaveza člana kooperative

Član 29

Danom prestanka statusa člana kooperative prestaju prava i obaveze tog člana, osim imovinskih prava i obaveza utvrđenih ugovorom o osnivanju, pravilima poslovanja kooperative i ovim zakonom.

Član kooperative kome je prestao status člana, ima pravo na povraćaj revalorizovanog uloga u roku od 30 dana od dana usvajanja finansijskih iskaza za godinu u kojoj je podnio zahtjev za istupanje iz kooperative, odnosno u kojoj je isključen iz kooperative.

Sporazumno rješavanje sporova

Član 30

Svi sporovi iz međusobnih odnosa članova kooperative i kooperative rješavaće se sporazumno-mirnim putem.

Način i postupak rješavanje sporova iz stava 1 ovog člana, uređuje se pravilima poslovanja kooperative u skladu sa zakonom.

Ukoliko se spor ne riješi sporazumno, spor će se rješavati pred nadležnim sudom.

Knjiga članova kooperative

Član 31

Kooperativa je dužna da uredno vodi knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata.

U knjigu članova kooperative upisuju se:

- ime i prezime, adresa, jedinstveni matični broj i zanimanje, odnosno naziv, sjedište, PIB, šifra djelatnosti i datum upisa u CRPS;

- datum sticanja statusa člana kooperative;

- vrsta, iznos uloga i članarine člana kooperative;

- datum i način prestanka statusa člana kooperative;

- datum povraćaja uloga; i

- drugi podaci od značaja za kooperativu određeni pravilima poslovanja kooperative.

U knjigu kooperanata upisuju se:

- ime, prezime, jedinstveni matični broj, adresa i zanimanje kooperanta.

Kooperativa je dužna da trajno čuva knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata i da ih redovno ažurira.

Knjiga članova kooperative i knjiga kooperanata ima snagu javne isprave.

Knjiga članova kooperative i knjiga kooperanata čuvaju se u sjedištu kooperative.

Članovi kooperative imaju pravo uvida i pravo na izvode iz knjige članova kooperative i knjige kooperanata.

Povjerioci kooperative imaju pravo uvida u knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata na osnovu pisanog zahtjeva.

Po prestanku rada kooperative po bilo kom osnovu, predsjednik skupštine kooperative ili ovlašćeno lice, knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata, dužno je da preda organu državne uprave nadležnom za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Obavljanje stručnih i drugih poslova u kooperativi

Član 32

Član kooperative može da obavlja stručne i druge poslove u kooperativi u skladu sa svojim stručnim sposobnostima i može biti zaposlen u kooperativi.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova u kooperativi, kooperativa može zapošljavati i lica koja nijesu članovi kooperative ili te poslove povjeriti drugim pravnim, odnosno fizičkim licima.

Zaposleni u kooperativi može postati član kooperative na način utvrđen pravilima poslovanja kooperative.

IV. UPRAVLJANJE KOOPERATIVOM I ORGANI KOOPERATIVE

Upravljanje kooperativom

Član 33

Članovi kooperative su ravnopravni, imaju jednaka prava i obaveze i odlučuju po principu jedan član-jedan glas.

Pored članova kooperative, u upravljanju mogu učestvovati kooperanti i to:

- sa jednim predstavnikom u upravnom odboru na 50 kooperanata, s tim da predstavnici kooperanata ne mogu činiti više od 25% članova upravnog odbora;
- sa jednim predstavnikom u skupštini na 20 kooperanata.

Organi kooperative

Član 34

Organi kooperative su: skupština kooperative, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Predsjednik i članovi upravnog i nadzornog odbora i direktor kooperative biraju se na vrijeme određeno pravilima poslovanja kooperative, koje ne može biti duže od pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

Izbor organa iz stava 2 ovog člana, vrši se tajnim glasanjem u skladu sa pravilima poslovanja kooperative.

U kooperativama koje imaju manje od 15 članova, pravilima poslovanja kooperative može se odrediti da funkciju upravnog i nadzornog odbora vrši skupština kooperative.

Uslovi za punovažno odlučivanje organa kooperative

Član 35

Skupština kooperative, upravni i nadzorni odbor mogu punovažno odlučivati ako je prisutno više od polovine ukupnog broja njihovih članova.

Skupština kooperative

Član 36

Skupštinu kooperative čine svi članovi kooperative.

Skupština kooperative je najviši organ kooperative, koji se obavezno osniva.

Skupština kooperative:

- donosi osnivački akt;
- donosi pravila poslovanja kooperative;
- utvrđuje poslovnu politiku kooperative;
- odlučuje o razlozima za prestanak kooperative;
- usvaja godišnji finansijski iskaz i izvještaj o poslovanju;
- donosi programe i planove razvoja;
- odlučuje o raspodjeli dobiti i pokrivanju gubitka;
- odlučuje o raspolaganju imovinom kooperative;
- bira i razrješava predsjednika i članove upravnog i nadzornog odbora;
- razmatra izvještaj nadzornog odbora;

- imenuje nezavisnog revizora;
- donosi poslovnik o svom radu;
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative.

Održavanje skupštine kooperative

Član 37

Skupština kooperative održava se najmanje jednom godišnje u roku od tri mjeseca, nakon završetka finansijske godine, sa izuzetkom prve godine od osnivanja kooperative.

Skupština kooperative mora se sazvati, ako to zahtijeva najmanje trećina članova kooperative, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Način sazivanja, rada i odlučivanja skupštine kooperative uređuju se pravilima poslovanja kooperative.

Ako kooperativa ima više od 60 članova, pravilima poslovanja kooperative može se odrediti da skupštinu kooperative čine predstavnici njenih članova, s tim što skupština kooperative mora imati 20 predstavnika članova kooperative.

Predstavnici članova kooperative biraju se na vrijeme koje ne može biti duže od pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

Prava i obaveze, način i postupak izbora predstavnika članova kooperative uređuju se pravilima poslovanja kooperative.

Način odlučivanja skupštine kooperative

Član 38

O donošenju pravila poslovanja kooperative, prestanku kooperative, raspodjeli dobiti i pokrivanju gubitaka, izboru i razrješenju članova upravnog odbora i članova nadzornog odbora i direktora, skupština kooperative odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, ako pravilima poslovanja kooperative nije predviđeno da se te odluke donose drugom kvalifikovanom većinom.

Ako na skupštini kooperative ne postoji potreban kvorum, skupština se može ponovo sazvati sa istim dnevnim redom, najmanje sedam dana poslije održavanja skupštine kooperative.

Ako na ponovljenoj skupštini ne postoji kvorum, treća skupština se može sazvati na način i u rokovima kao ponovljena skupština, s tim da se ne zahtijeva postojanje kvoruma, odnosno odlučuje se većinom glasova prisutnih članova kooperative.

Skupština kooperative može odlučivati na način iz stava 3 ovog člana, ako su članovi kooperative uredno pozvani i ukoliko je predviđen isti dnevni red, kao i za prethodne sjednice.

Skupštinski zapisnik

Član 39

O toku sjednice skupštine kooperative vodi se zapisnik, koji sadrži naročito:

- datum, mjesto i vrijeme održavanja sjednice;
- ime predsjedavajućeg skupštine kooperative i zapisničara;
- broj prisutnih članova kooperative, odnosno njihovih predstavnika-ovlašćenih punomoćnika;
- dnevni red;
- podatke o načinu i rezultatima glasanja;
- usvojene odluke;
- prigovore članova kooperative.

Zapisnik potpisuje predsjedavajući skupštine kooperative i zapisničar.
Zapisnik iz stava 2 ovog člana verificuje se na sljedećoj sjednici skupštine kooperative.
Svaki član kooperative ima pravo uvida u zapisnik skupštine kooperative i njegove priloge.

Upravni odbor

Član 40

Upravni odbor sastoji se od najmanje tri člana.
Broj članova upravnog odbora mora biti neparan.
Članovi upravnog odbora biraju se iz reda članova kooperative.
Članovi upravnog odbora između sebe biraju predsjednika.

Nadležnosti upravnog odbora

Član 41

Upravni odbor:

- predlaže i sprovodi poslovnu politiku kooperative;
- predlaže i razmatra plan rada, finansijski plan i plan razvoja kooperative;
- predlaže skupštini kooperative godišnji finansijski izvještaj;
- priprema prijedloge odluka za skupštinu i izvršava odluke skupštine kooperative;
- priprema izvještaje o poslovanju, bilansu stanja i bilansu uspjeha i sprovođenju poslovne politike;
- predlaže raspodjelu dobiti i način pokrivanja gubitka;
- predlaže skupštini kooperative izbor i razrješenje direktora kooperative;
- donosi investicione odluke u skladu sa osnivačkim aktom i pravilima poslovanja kooperative;
- obavlja i druge poslove određene zakonom, ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative i postupa po odlukama skupštine kooperative.

Način odlučivanja upravnog odbora

Član 42

Upravni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova, ako pravilima poslovanja kooperative nije predviđena druga kvalifikovana većina.
Sazivanje sjednice, način rada i druga pitanja koja se odnose na rad i odlučivanje upravnog odbora uređuju se pravilima poslovanja kooperative.

Odgovornost za štetu

Član 43

Članovi upravnog odbora dužni su da vrše svoju funkciju savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u interesu kooperative i njenih članova.
Predsjednik i članovi upravnog odbora odgovorni su skupštini kooperative za štetu koju prouzrokuju vršenjem ili nevršenjem svoje funkcije, postupanjem suprotno zakonu ili pravilima poslovanja kooperative, ako su postupali sa grubom nepažnjom ili u namjeri da se šteta prouzrokuje.

Nadzorni odbor

Član 44

Nadzorni odbor sastoji se od najmanje tri člana.
Broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.

Članovi nadzornog odbora biraju se iz reda članova kooperative.

Nadležnosti nadzornog odbora

Član 45

Nadzorni odbor:

- vrši nadzor nad zakonitošću rada upravnog odbora i direktora;
- pregleda godišnje finansijske izvještaje i utvrđuje da li su sačinjeni u skladu sa propisima;
- utvrđuje da li se poslovne knjige i druga dokumentacija kooperative vode uredno i u skladu sa propisima, a može ih dati na vještačenje;
- pregleda izvještaje koji se podnose skupštini kooperative o poslovanju i o bilansima kooperative;
- pregleda predloge za raspodjelu dobiti;
- obavještava skupštinu kooperative, a po potrebi i upravni odbor i direktora kooperative o rezultatima nadzora;
- podnosi skupštini kooperative godišnji izvještaj o svom radu;
- donosi poslovnik o svom radu;
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i pravilima poslovanja kooperative.

Obavještavanje o poslovanju

Član 46

Upravni odbor i direktor kooperative dužni su da o svom radu obavještavaju članove kooperative u rokovima i na način utvrđen pravilima poslovanja kooperative.

Upravni odbor i direktor kooperative dužni su da nadzornom odboru na njegov zahtjev, daju podatke i dokumentaciju o poslovanju kooperative i omogućće nesmetan rad.

Nadzorni odbor dužan je da zatraži sazivanje skupštine kooperative, ako u vršenju nadzora utvrdi da su povrijeđeni interesi kooperative, a naročito ako utvrdi teže nepravilnosti u radu organa kooperative.

Način odlučivanja nadzornog odbora

Član 47

Nadzorni odbor može odlučivati ako sjednici prisustvuje dvije trećine članova.

Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova, ako pravilima poslovanja kooperative nije drukčije određeno.

Direktor kooperative

Član 48

Direktor kooperative organizuje i vodi poslovanje kooperative, zastupa kooperativu, stara se o zakonitosti i odgovara za zakonitost rada kooperative i obavlja druge poslove utvrđene zakonom, ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative.

Ako direktor kooperative nije izabran, skupština kooperative imenovaće vršioca dužnosti direktora.

Vršilac dužnosti direktora može da obavlja tu funkciju do izbora direktora, a najduže godinu dana od dana imenovanja.

Direktor kooperative dužan je da upozori upravni odbor u slučaju donošenja nezakonite odluke, a ako upravni odbor i nakon upozorenja direktora, donese nezakonitu odluku, direktor može izvršenje te odluke privremeno obustaviti, o čemu obavještava nadzorni odbor.

Privremena obustava iz stava 4 ovog člana može trajati najduže 30 dana.

Razrješenje i odgovornost direktora

Član 49

Direktor kooperative može biti razriješen: na lični zahtjev, zbog gubitka u poslovanju, nepostupanja po zakonu, nastupanja trajne nesposobnosti, kao i iz drugih razloga utvrđenih pravilima poslovanja kooperative.

Direktor kooperative je materijalno odgovoran za štetu koju je prouzrokovao kooperativi, ako je šteta izazvana grubom nepažnjom ili sa namjerom da se šteta prouzrokuje.

Ograničenje izbora

Član 50

Za predsjednika i člana upravnog odbora, nadzornog odbora i direktora kooperative ne može biti birano lice koje je osuđeno za krivično djelo povrede službene dužnosti.

Direktor kooperative ne može biti biran za predsjednika i člana upravnog i nadzornog odbora.

Član upravnog odbora ne može biti biran za predsjednika i člana nadzornog odbora.

Klauzula konkurencije

Član 51

Predsjednik i član upravnog i nadzornog odbora i direktor kooperative ne može za svoj ili tuđi račun da obavljaju djelatnost, koja spada u djelatnosti kooperative, niti može biti član kooperative ili zaposlen u drugoj kooperativi, odnosno vlasnik i zaposleni u privrednom društvu, ili drugom pravnom licu koje obavlja istu ili sličnu djelatnost kao kooperativa.

V . IMOVINA I POSLOVANJE KOOPERATIVE

Imovina kooperative

Član 52

Imovinu kooperative čine pokretne i nepokretne stvari, imovinska prava i novčana sredstva.

Imovinu kooperative čine ulozi članova kooperative, sredstva ostvarena poslovanjem kooperative kao i sredstva koja je kooperativa stekla na drugi način.

Kooperativa u svom poslovanju koristi imovinu kooperative, imovinu i sredstva članova kooperative, a može koristiti i imovinu i sredstva drugih domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica.

Imovinu kooperative čine i ulozi članova kooperative koji su preneseni u svojinu kooperative i članarine članova kooperative, sredstava ostvarena radom i poslovanjem kooperative i sredstava koja je kooperativa stekla pravnim poslom ili po drugom pravnom osnovu.

Kooperativa raspolaže imovinom na način određen zakonom, ugovorom o osnivanju i pravilima poslovanja kooperative.

Osnovni kapital kooperative

Član 53

Osnovni kapital kooperative čine ulozi članova kooperative.

Ulozi iz stava 1 ovog člana, mogu biti: pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava.

Ulozi iz stava 1 ovog člana, izražavaju se u novčanom iznosu uz knjigovodstvenu revalorizaciju u skladu sa zakonom i odlukom skupštine kooperative.

Ulozi članova kooperative su nedjeljivi.

Revalorizacija iz stava 3 ovog člana obavlja se povećanjem nominalne vrijednosti postojećih uloga i to po dva osnova:

- srazmjerno broju odnosno vrijednosti uloga, s tim da se po ovom osnovu ne može rasporediti više od 50% dobiti;
- srazmjerno doprinosu članova kooperative, rezultatima poslovanja kooperative, u skladu sa pravilima poslovanja kooperative.

Odgovornost članova kooperative za materijalne i pravne nedostatke

Član 54

Ako član kooperative unese pravo svojine, odnosno pravo na upotrebu stvari, u pogledu odgovornosti za materijalne i pravne nedostatke stvari, shodno se primjenjuju propisi kojima su uređeni obligacioni odnosi.

Ako član kooperative unese potraživanje, odgovoran je za postojanje i naplativost potraživanja.

Ulozi

Član 55

Ulozi se ne mogu vraćati, zalagati niti biti predmet izvršenja za obaveze članova kooperative za vrijeme trajanja statusa člana kooperative.

Po prestanku statusa člana kooperative uloženi se vraćaju članovima kooperative, odnosno njihovim nasljednicima, u skladu sa pravilima poslovanja kooperative.

Ulozi iz stava 2 ovog člana vraćaju se u obliku, na način i u roku određenim pravilima poslovanja kooperative.

Članarina

Član 56

Pravilima poslovanja kooperative utvrđuje se obaveza plaćanja članarine članova kooperative.

Visinu članarine iz stava 1 ovog člana utvrđuje skupština kooperative.

Sredstva od članarina mogu se koristiti za finansiranje tekućeg poslovanja.

Po prestanku statusa člana kooperative članarina se ne vraća članu kooperative.

VI. RASPODJELA DOBITI I POKRIVANJE GUBITAKA

Obavezni rezervni fond i sredstva za razvoj kooperative

Član 57

Kooperativa je dužna da, nakon unošenja uloga članova kooperative, obrazuje obavezni rezervni fond najmanje u visini od 10% upisanog osnovnog kapitala.

Kooperativa je dužna da godišnje vrši izdvajanje sredstava u obavezni rezervni fond, u iznosu od 5% vrijednosti uloga članova kooperative do iznosa polovine osnovnog kapitala kooperative.

Kooperativa je dužna da godišnje izdvoji najmanje 30% dobiti za razvoj kooperative.

Kooperativa pokriva gubitak na teret obaveznog rezervnog fonda, a ukoliko se ne može pokriti iz sredstava ovog fonda, gubitak se pokriva sredstvima za druge namjene u skladu sa pravilima poslovanja kooperative.

Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana, mogu se koristiti za povraćaj uloga članovima kooperative kojima je prestao status člana, pod uslovima utvrđenim pravilima poslovanja kooperative.

O raspodjeli godišnje dobiti odlučuje skupština kooperative prilikom usvajanja godišnjeg finansijskog iskaza i izvještaja o poslovanju.

Poslovne knjige

Član 58

Kooperativa vodi poslovne knjige, sastavlja i podnosi finansijske iskaze i vrši reviziju finansijskih iskaza na način propisan zakonom kojim je uređeno računovodstvo i revizija.

VII. PRESTANAK KOOPERATIVE

Razlozi za prestanak kooperative

Član 59

Kooperativa prestaje sa radom:

- odlukom skupštine kooperative;
- spajanjem sa drugom kooperativom, pripajanjem drugoj kooperativi, odnosno podjelom na više novih kooperativa;
- istekom vremena za koje je osnovana, ukoliko je osnovana na određeno vrijeme, a skupština kooperative prije isteka tog vremena ne odluči da kooperativa nastavi poslovanje;
- ako prestanu da postoje prirodni i drugi uslovi za obavljanje djelatnosti;
- ako se pravosnažnom odlukom nadležnog organa utvrdi ništavost upisa u CRPS;
- ako se broj članova kooperative smanji ispod broja propisanog za osnivanje kooperative, a u roku od tri mjeseca se ne poveća do propisanog broja, o čemu je kooperativa dužna da obavijesti nadležni organ kod koga je upisana u CRPS;
- ako ne obavlja registrovanu djelatnost duže od dvije godine neprekidno;
- okončanjem stečajnog postupka, ukoliko ne postoje uslovi za nastavak rada kooperative i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

U slučaju prestanka kooperative odlukom skupštine, imovina kooperative, nakon izmirenja svih obaveza koje kooperativa ima, ravnomjerno se raspoređuje članovima kooperative.

U slučaju prestanka kooperative spajanjem ili podjelom, imovina kooperative prenosi se na njene pravne sljedbenike.

Stečajni postupak se sprovodi u skladu sa zakonom kojim je uređen stečaj.

Imovina kooperative koja je nakon završenog stečajnog postupka preostala poslije namirenja povjerilaca i povraćaja uloga članovima kooperative postaje svojina lokalne samouprave na čijoj teritoriji je bilo sjedište te kooperative.

Imovina lokalne samouprave iz stava 5 ovog člana, može se davati na korišćenje novoformiranim kooperativama, radi daljeg podsticanja razvoja kooperativa.

Gubitak svojstva pravnog lica

Član 60

Kooperativa gubi svojstvo pravnog lica brisanjem iz CRPS.

Ako pravno lice u obavljenju djelatnosti koristi oznaku "kooperativa", a nije registrovano kao kooperativa, zainteresovano lice može pokrenuti postupak kod CRPS, radi njegovog brisanja iz registra.

VIII. UDRUŽIVANJE KOOPERATIVA

Zaštita interesa

Član 61

Radi ostvarivanja i zaštite zajedničkih interesa, kooperative se mogu udruživati u regionalne, nacionalne i međunarodne saveze, asocijacije i udruženja.

Odluku o udruživanju donosi skupština kooperative.

IX. INSPEKCIJSKI NADZOR

Nadležni inspektor

Član 62

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši nadležni organ uprave preko poljoprivrednih inspektora.

Ovlašćenja inspektora

Član 63

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, poljoprivredni inspektor ima i ovlašćenje da nadzire vođenje knjiga u skladu sa ovim zakonom.

Upravne mjere i radnje poljoprivrednog inspektora

Član 64

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, poljoprivredni inspektor je obavezan da preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

- da naloži vođenje knjige članova kooperative i knjige kooperanata;
- da naloži trajno čuvanje knjige članova kooperative i knjige kooperanata;
- odredi i druge mjere i radnje u skladu sa zakonom.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 65

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - kooperativa ako:

- ne vodi uredno knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata (član 31 stav 1);
- ne čuva trajno knjigu članova kooperative i knjigu kooperanata (član 31 stav 4);
- ne obrazuje rezervni fond u visini 10% upisanog osnovnog kapitala (član 57 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kooperativi novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 500 eura.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje poslovanja

Član 66

Zadruga osnovane do stupanja na snagu ovog zakona, dužne su da usklade poslovanje, organizaciju i opšta akta sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Za zadruge koje ne usklade poslovanje i organizaciju u roku iz stava 1 ovog člana, CRPS po službenoj dužnosti pokrenuće postupak sudske likvidacije.

Nastavak korišćenja imovine

Član 67

Zadruge osnovane do stupanja na snagu ovog zakona koje su koristile nepokretnu imovinu, na osnovu odluke nadležnih organa, dužne su da podnesu zahtjev tim organima za nastavak korišćenja te imovine, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko su odluke o davanju imovine na korišćenje donijeli organi koji su prestali sa radom, zahtjev za korišćenje te imovine podnosi se Ministarstvu.

Organi iz st.1 i 2 ovog člana, po podnesenom zahtjevu dužni su odlučiti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Zadruge, koje su koristile nepokretnu imovinu iz stava 1 ovog člana, a uskladile su svoje poslovanje, organizaciju i opšta akta sa ovim zakonom, imaju pravo prioriteta na dodjelu te imovine na dalje korišćenje.

Imovina iz stava 1 ovog člana i sredstva koja su zadruge stekle na drugi način ne mogu se pretvarati u uloge članova kooperative, niti na bilo koji način stavljati u nezadružnu funkciju.

Prestanak važenja propisa

Član 68

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredaba Zakona o zadrugama („Službeni list SRJ“, br. 41/96 i 12/98) kojima su uređene poljoprivredne zadruge.

Stupanje na snagu

Član 69

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj 11-4/14-3/16

EPA 544 XXV

Podgorica, 16. jul 2015. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.